

MAAKUNTIEN LENTOASEMILLA ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS SUOMEN KANSANTALOUTEEN

Lentoasemayhtiö Finavia esitti 13.1.2025 julkaistussa lentoliikenteen trendiraportissaan, että valtio lopettaisi ostopalveluliikenteen maakuntakentille. Finavia olisi valmis myös karsimaan lentoasemaverkostoaan ja korvaamaan yhteyksiä matkaketjujärjestelyin.

Näemme, että Finavia astuu kannanotollaan ja yrityksellään lobata oman roolinsa yli. Suomen kansainvälisestä saavutettavuudesta ja tavoista sen mahdollistamiseksi ei voi päättää lentoasemaverkostoa pyörittävä yhtiö. Suomen kansainvälinen saavutettavuus on Suomen asia ja poliitikkojen tulee nyt pitää huoli, että häntä ei ala heiluttaa koiraa.

Petteri Orpon hallitusohjelmassa on linjattu lentoasemaverkon säilyttäminen nykyisellään. On valitettavaa, että Finavia valtionyhtiönä ulostuloillaan luo turhaa epävarmuutta lentoyhteyksien jatkumiseen ja alueiden kehitysedellytyksiin. Suomalaisten omistaman Finavian on huolehdittava koko maan saavutettavuudesta.

Julkinen liikenneinfra on usein kulu. Julkisen infran tarkoituksena ei ole välttämättä tuottaa voittoa vaan mahdollistaa taloudellinen toimeliaisuus ja ihmisten liikkuminen, josta arvonnisa syntyy. Muistutettakoon, että valtio tukee myös tieinfraa, rautateitä, linja-auto- ja junavuoroja sekä satamia. Lentokenttäverkoston ja -liikenteen ei tule olla poikkeus.

Syksyllä 2024 julkistetun, 13 lentoasemalle tehdyn laajan selvityksen mukaan niiden vaikutusalueen liikevaihdosta neljäsosa riippuu lentoliikenteestä. Lentoliikenteestä riippuvaista liikevaihtoa näillä alueilla oli 38 miljardia euroa vuonna 2023. Samanaikaisesti lentoasemien yhteenlaskettu vuotuinen alijäämä oli noin 21 miljoonaa euroa. Tämän selvityksen perusteella alueen lentoliikenteen taloudelliset hyödyt ovat kaksituhatkertaiset verrattuna alijäämään.

Lentoliikenteen vaikutukset talouteen ovat 98 prosenttisesti katalyyttisiä. Tämä tarkoittaa sitä, että lentoliikenne on kietoutunut hyvin laajasti ja syväälle elinkeinoelämän ja yhteiskunnan ekosysteemeihin luoden työpaikkoja, mahdollistaen kasvua ja tuoden verotuloja. Jopa niin merkittävästi, että on vaikea nähdä vaihtoehtoisia ratkaisuja, joilla saataisiin vastaava boosti elinvoimalle.

Lentoliikenne-riippuvaisia työpaikkoja oli tutkituilla alueilla 96 000. Käytännössä lähes joka viides työpaikka on siis riippuvainen lentoliikenteestä. Lentoliikenne-riippuvaisten verotulojen osuus alueiden kokonaisverokertymästä oli noin 2,3 miljardia euroa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana lentoliikenne on vaikuttanut lähes puoleen näille alueille tehdystä investoinneista.

Lentoasemaverkosto on ollut keskeinen Suomen talouskasvussa ja viennin mahdollistajana, ja sen merkitys on kasvanut globaalissa kilpailussa. Lisäksi monipuolinen lentoasemaverkosto on välttämätön huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden kannalta. Valtion ei pidä hakea säästöjä hinnalla millä hyvänsä. Lentoliikenteestä säästäminen aiheuttaisi juuri näiden katalyyttisten

vaikutustensa vuoksi massiivista tuhoa. Panostukset lentoliikenteen kehittämiseen maksavat itsensä moninkertaisesti takaisin.

Suomen viennistä 71 prosenttia keskittyy maakuntiin. Maakuntalentojen tärkein funktio ei ole maan sisällä liikkuminen, vaan yritysten ja osaajien pääsy nopeasti maailmalle ja takaisin. Talouskasvu syntyy ja kasvaa aktiivisesta vientityöstä, joka vaatii kansainvälistä lentoliikennettä. Tehokkain tapa luoda edellytyksiä viennille on taata lentoyhteydet riittävän monesta maakunnasta maailmalle. Valtion tehtävä on luoda edellytyksiä tälle.

Stina Mattila
Kokkolan kaupunginjohtaja

Anne Ekstrand
Pietarsaaren kaupunginjohtaja

Malin Brännkärr
Kruunupyyn kunnanjohtaja

Gun Kaptens
Luodon kunnanjohtaja

Stefan Svenfors
Pedersören kunnanjohtaja

Paula Erkkilä
Pohjanmaan kauppakamarin toimitusjohtaja

Anna Kotamäki
Keski-Pohjanmaan Yrittäjien toimitusjohtaja

Jyrki Kaiponen
Keski-Pohjanmaan maakuntajohtaja

Mats Brandt
Pohjanmaan maakuntajohtaja

Lisätietoa:

Lentoliikenteen taloudelliset vaikutukset -tutkimus, <https://www.ostro.chamber.fi/selvitys-lentoliikenteen-taloudelliset-vaikutukset/>